

Kurtka (*kamlejka**) ze skór rybich

Kurtka - dziecięca odzież wierzchnia, uszyta z wyprawionych skór ryb rzecznych lub morskich. Typ odzieży ochronnej. Kurtki-peleryny ze skór rybich chroniły odzież wykonaną z futra przed wodą, wilgocią i wiatrem, stanowiąc niezbędny ekwipunek zwłaszcza podczas wypraw na akwenu wodne. Skóry rybnie, odpowiednio spreparowane i natłuszczone, zszywano za pomocą ścięgien (renifera bądź jelenia). Odzież ta cechowała się dużą wytrzymałością i trwałością. Odpowiednio używana i konserwowana, posiadająca stały kontakt z wodą (wilgocią), przez wiele lat zachowywała swoje wodoodporne, nieprzepuszczające właściwości. Przechowywana w muzealnych (a więc w oczywisty sposób nie naturalnych warunkach), pomimo upływu ponad 140 lat od momentu jej wykonania, zachowała się w bardzo dobrym stanie.

Kurtka ze skór rybich wykonana została przez mieszkańców dorzecza Amuru, rzeki stanowiącej naturalną i zarazem kulturową granicę pomiędzy Rosją a Chinami. Obiekt, jako jeden z nielicznych zachowanych, pochodzi z kolekcji Benedykta Dybowskiego z czasów badań prowadzonych na zesłaniu (lata 1864 – 1877). Wówczas, Dybowski dwukrotnie, w roku 1869 i w latach 1872-75, brał udział w wyprawach naukowo-badawczych. Wpierw (1869) uczestniczył w ekspedycji kierowanej przez gen. Skołkowa, poruszającej się rzekami Amur (osiągając ujście do Morza Ochockiego) oraz Ussuri i Szyłka. Następnie, przez ponad 2 lata przebywał ponownie w dorzeczu Amuru, docierając aż do Władywostoku i na Wyspy Kurylskie. Istnieje wreszcie możliwość (z trzech najmniej prawdopodobnych), że obiekt ten pozyskany został przez Dybowskiego w drodze na Kamczatkę, w 1879 roku, dokąd udał się już dobrowolnie, na posadę lekarza rządowego. Jego podróż przez Rosję ponownie wiodła wzdłuż Amuru i przez Chabarowsk, dodatkowo obejmując tereny nad jeziorem Chanka (Chanka) na pograniczu rosyjsko - chińskim. Niezależnie od czasu i dokładnego miejsca pozyskania, dziecięca *kamlejka* ze skór rybich stanowi jedyny swego rodzaju, unikatowy obiekt wykonany najprawdopodobniej przez Nanajów (Goldów) lub Nani (Oroczan).

**Kamlejka (kamleja)* - termin stosowany na określenie nieprzemakalnej, wierzchniej odzieży wykonanej z kiszek ssaków morskich (lamparta morskiego, lwa morskiego) przez mieszkańców płn.-wsch. krańców Rosji (Czukotka, Wyspy Komandorskie) oraz Alaski w Ameryce Północnej. Pierwotnie, terminem tym określano odzież Inuitów (Eskimosów), Aleutów i Czuczów, z czasem nazwę tę odnoszono także do innych, podobnych w funkcji i wykonaniu typów odzieży chroniącej przed wodą.

Kurtka/*kamlejka* (24212/MEK), materiał i technika: zszywane skóry rybnie, ścięgna zwierzęce; wymiary: szer. 48 cm, dług. 38; długość rękawa 28 cm; Rosja, tereny dorzecza Amuru, przed 1879 rokiem. Kolekcja Benedykta Dybowskiego.